

Силабус курсу Соціальна конфліктологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дні занять: вівторок 12.45-14.05,
ауд.231; середа, 12.45-14.05, ауд. 227

Консультації: вівторок 14.00-16.00, ауд.
232

Рік навчання: III. Семестр: V.

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Викладач курсу:	доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Калаур Світлана Миколаївна
Контактний телефон	0982623656
E-mail викладача:	svitlanakalaur@gmail.com ; kalaur@tnpu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -5 (150 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальна конфліктологія» спрямована на формування у студентів теоретичних знань про місце і значенням конфліктів у повсякденному житті та професійній діяльності майбутнього менеджера соціокультурної діяльності.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Конфліктологія як міждисциплінарна галузь наукового знання	Розуміти підходи до конфліктології як комплексної системи знань. Знати основні методи дослідження конфліктів.	Усне опитування
2/2	Історія становлення та розвитку конфліктологічних знань	Розуміти цінність знань про природу конфліктів у давньому світі, античному суспільстві, середньовіччі, Новому часі та періоді становлення буржуазних відносин. Уміти характеризувати сучасні конфліктологічні вчення	Написання рефератів, есе

2/2	Поняття, функції і типологія конфліктів	Засвоїти основні категоріальні поняття в конфлікті. Знати позитивні (конструктивні) і негативні (деструктивні) функції конфліктів у суспільстві. Оволодіти критеріями типології конфліктів.	Термінологічний диктант
2/2	Причини конфлікту та його структура	Засвоїти об'єктивні елементи та суб'єктивні елементи конфлікту. Сформувати вміння визначати причини конфліктів	Письмове опитування
2/2	Поведінка людей в конфлікті	Засвоїти основні моделі та стратегії поведінки особистості в конфлікті. Навчитися діагностувати типи конфліктних особистостей	Усне опитування
2/2	Динаміка конфлікту. Механізми виникнення конфліктів	Оволодіти механізмами виникнення конфлікту. Знати суб'єктів організації дозволля. Уміти використовувати конфліктні моделі в трансактній психології	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Форми конфлікту	Уміти характеризувати основні форми конфліктної взаємодії: словесна агресія, фізична агресія, скандал, бойкот, саботаж, страйк, переслідування, протест, бунт, тероризм, війна і революція	Презентації та есе
2/2	Управління конфліктами. Технології ефективного спілкування і раціональної поведінки в конфлікті	Опанувати видами діяльності по управлінню конфліктами. Освоїти технології ефективного спілкування і раціональної поведінки в конфлікті.	Письмове опитування
4/4	Внутрішньоособистісний конфлікт	Знати основні концепції, види та причини внутрішньоособистісних конфліктів. Навчитися передбачати наслідки внутрішньоособистісних конфліктів. Опанувати способами їх попередження та методами вирішення внутрішньоособистісних конфліктів.	Усне опитування, тестування, робота з методиками, розробка електронних газет
2/2	Міжособистісні конфлікти	Ознайомитися із функціями та елементами міжособистісних конфліктів. Уміти визначати стратегії поведінки особистості в конфлікті. Опанувати способами управління міжособистісними	Усне опитування, тести, робота з методиками по оцінюванні міжособистісних стосунків

		конфліктами	
2/2	Конфлікти в організаціях	Усвідомити специфіку конфліктів в організації та дослідити владу як інструмент управління в організації. Знати типи конфліктів в організаціях та причини їх виникнення. Опанувати способами управління конфліктами в організаціях	усне та письмове опитування, тестування
2/2	Конфлікт в соціально-педагогічному процесі	Знати причини виникнення конфліктів в соціально-педагогічному процесі вищої освіти. Опанувати варіантами попередження і врегулювання конфліктів в соціально-педагогічному процесі	перегляд відео фрагментів та їх оцінка
2/2	Конфлікти в сфері управління	Ознайомитися із специфікою форм прояву управлінських конфліктів (дезорганізація, незгода, напруженість, конфронтація). Опанувати уміннями попередження і вирішення конфліктів у сфері управління.	розв'язування проблемних ситуацій
2/2	Конфлікти у сім'ї	Ознайомитися із поняттям сімейних конфліктів і їх особливості. Вивчити причини конфліктів в сім'ях. Опанувати способами попередження і розв'язання сімейних конфліктів	усне опитування, розв'язування проблемних ситуацій, презентація вебінарів
2/2	Група і конфлікт	Ознайомитися із видами групових конфліктів. Дослідити способи попередження та розв'язання групових конфліктів	розв'язування проблемних ситуацій
2/2	Насилля. Стрес	Ознайомитися із типологією насилля та її природою. Навчитися визначати мотиви насилля. Опанувати прийоми виходу із стресових станів	усне опитування, презентація власних способів виходу із стресу

Літературні джерела

1. Соціальна конфліктологія / Калаур С.М., Фалинська З.З: Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2010.
2. Практикум з Соціальної конфліктології для підготовки бакалаврів із спеціальності «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота» (За кредитно-трансферною системою навчання). – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2007.

3. Громова О.Н. Конфликтология. Курс лекций. – М.: Ассоциация авторов и издателей «Тандем». Издательство ЭКМОС, 2000.
4. Дмитриев А.В. Конфликтология: Учебное пособие. – М.: Гардарики, 2000.
5. Дмитриев А.В. Социальный конфликт: общее и особенное. – М.: Гардарики, 2002.
6. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии. – СПб.: Издательство «Питер», 2000.
7. Козырев Геннадий Иванович. Введение в конфликтологию: Учеб. пособие. – М.: Гуманит изд. центр ВЛАДОС, 1999.
8. Конфликтология: Учебник для вузов / В.П. Ратников и др. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.
9. Конфликтология / Под ред. А.С. Кармина, СПб.: Издательство «Лань», 1999.
10. Курт Левин. Разрешение социальных конфликтов. / Перевод с англ. – СПб.: Издательство «Речь», 2000.
11. Социальная конфликтология: Учеб. пособие для студ. Высш. учеб. заведений / Под ред. А.В. Морозова. – М.: Издательский центр «Академия», 2002.
12. Соціальна конфліктологія : навчально-методичний посібник для підготовки бакалаврів із спеціальності «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота» (За кредитно-трансферною системою навчання). – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2010.
13. Цюрупа М.В. Основы конфліктології та теорії переговорів: Навчальний посібник. – К.: Кондор. 2004.
14. Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник. – К.: МАУП, 2003.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) – обговорення, розгляд питань, тестування	30
Модуль 1 (теми 7-10) – обговорення, розгляд питань, виступ з повідомленнями, тестування, розв'язування проблемних ситуацій, презентація есе, газет, вебінарів	20
ІНДЗ	20
Екзамен (теми 1–10) Підсумковий контроль у тестовій формі	30